

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กระเจี๊ยบแดง

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชไร่พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hibiscus sabdariffa* L.

ชื่อพ้อง : *Abelmoschus cruentus* (Bertol.) Walp., *Furcaria sabdariffa* Ulbr.,
Hibiscus cruentus Bertol., *Hibiscus fraternus* L.,
Hibiscus palmatilobus Baill., *Sabdariffa rubra* Kostel.

วงศ์ : MALVACEAE

ชื่ออื่น : กระเจี๊ยบ กระเจี๊ยบเปรี้ยว ผักแก้งเค็ง ส้มแก้งเค็ง ส้มตะเลง

ไม้ล้มลุกกึ่งไม้พุ่ม อายุหลายปี สูงถึง 3 เมตร แตกกิ่งก้าน ลำต้นสีแดงหรือม่วงแดง ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบมี 2 แบบ แผ่นใบที่ส่วนโคนลำต้นรูปไข่ แผ่นใบที่ส่วนบนลำต้นรูปนิ้วมือ 3 - 5 แฉก แต่ละแฉกรูปใบหอก ขนาดกว้าง 0.5 - 1.5 ซม. ยาว 2 - 8 ซม. ปลายมนหรือแหลม โคนกลมหรือสอบเรียว ขอบจักฟันเลื่อย เส้นใบออกจากโคนใบ 3 - 5 เส้น แผ่นใบด้านล่างมีต่อมที่บริเวณ เส้นกลางใบ ก้านใบยาว 2 - 8 ซม. มีขนอยู่คลุม ทุใบรูปคล้ายเส้นด้ายขนาดเล็ก ดอกสีเหลืองโคน กลีบสีแดงเข้มออกเดี่ยวที่ซอกใบ สมบูรณ์เพศก้านดอกสั้น วงใบประดับสีแดง มี 8 - 12 กลีบ แต่ละ กลีบรูปใบหอก กว้าง 2 - 3 มม. ยาว 5 - 15 มม. มีขนหยาบแข็ง กลีบเลี้ยงสีม่วงแดงรูปถ้วย ปลาย แยก 5 แฉก แต่ละแฉกรูปสามเหลี่ยม ปลายแหลม กลีบดอกโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอดสั้น ปลายแยก 5 แฉก เรียงบิดเวียน รูปไข่กลับ ขนาดยาวประมาณ 5 ซม. ปลายกลม เกสรเพศผู้จำนวนมาก ก้านชูอับเรณูเชื่อมกันเป็นหลอด ยาวประมาณ 1.5 ซม. รังไข่ตำแหน่งเหนือวงกลีบ รูปไข่ มีขนปกคลุม ก้านยอดเกสรเพศเมียปลายแยกแขนง 5 แฉก ยอดเกสรเพศเมียรูปคล้ายจาน ผลแบบผลแห้งแตก รูปไข่หรือเกือบกลม ขนาดกว้างประมาณ 1.5 ซม. ยาวประมาณ 2.5 ซม. ปลายแหลม มีขนแข็งคลุม เมล็ดรูปไต ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 4 มม.

กระเจี๊ยบแดงเป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา ปัจจุบันกระจายพันธุ์ในเขตร้อนทั่วโลก เนื่องจากปลูกเป็น พืชเศรษฐกิจ ประเทศไทยพบทุกภูมิภาคในพื้นที่เกษตรกรรม

การใช้ประโยชน์ ยอดและใบอ่อนมีรสเปรี้ยวนำมาปรุง เป็นอาหารด้วยวิธีการแกงหรือผัดกลีบเลี้ยงสดหรือแห้ง นำไปทำเครื่องดื่มและขนมหวาน

สรรพคุณทางสมุนไพร แก้กระหาย บำรุงธาตุ บำรุงกำลัง บำรุงโลหิต ลดอาการอ่อนเพลีย กัดเสมหะ

ที่มาของข้อมูล : นางสาวปจรรย์ อินทะชูป

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

